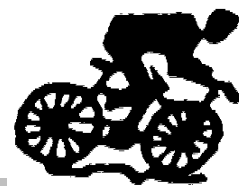


Kéthavonta megjelenő ingyenes kerékpáros-környezetvédelmi folyóirat

# KERÉKVÁROS



Grazban tudatos közlekedéspolitikával törekednek a lakható város kialakítására. Jól szervezett tömegközlekedési hálózattal, forgalomtechnikai eszközökkel próbálják visszaszorítani a gépjárműforgalmat az alternatív közlekedési módok javára. Ennek a politikának fontos eleme a kerékpáros közlekedés támogatása. Hogy milyen eredménnyel? Nálunk megszokott forgalmi dugókat mindenesetre nem láttunk, helyette hazai szemmel elképzelhetetlenül sok biciklist. Jól öltözött hölgyek és urak, kicsik és nagyok, fiatalok és idősek egyaránt használják a kétkerekűt!

## Graz a biciklik városa

Az „ARGUS” osztrák kerékpáros szervezet Stájerországi Tagozatának meghívására három napos tapasztalatcserére utaztak a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub tagjai Grazba. A két város bringásai között a kapcsolatfelvétel a múlt évben történt meg. Idén a pécsi bringások a hosszú távú együttműködés reményében a Mura-Dráva-Duna kerékpárút terveit vitték magukkal. A látogatás jó lehetőség volt arra, hogy meg tapasztaljuk milyen is egy „igazi kerékpáros város”. Először is, ami a hazai szemnek szokatlan: az utcákon mindenütt látni bicikliseket. A kerékpár annyira hozzátartozik az utcaképhez, mint máshol az autó. Vendéglátóink adatai szerint a forgalom 16%-a bonyolódik két keréken. Ez az érték még nyugat-európai mércével mérve is igen magas. A belvárosban a bicikli részesedése a gépjárművekre vonatkozó korlátozásoknak köszön-

Hogyan érték el ezt az eredményt? A városban szinte mindenhová el lehet jutni két keréken anélkül, hogy főúton kelljen hajtani. A nagyforgalmú utak mellett, vagy azzal párhuzamosan mindenütt van kerékpárút. Fontos eleme a hálózatnak a kitáblázás: minden útelágazásnál találunk útirányjelző táblát.

utakat természetesen a várostérképeken is jelölik. A belvárosban külön forgalmi iroda működik, ahol tanácsot adnak a közlekedőknek, miképp juthatnak legegyszerűbben célba – az autó mellőzésével.

Ebben az irodában lehet kölcsönözni kerékpárt és biciklis utánfutót is. A városban biciklizve feltűnik még, hogy mindenütt kerékpártárolók vannak elhelyezve, nemcsak az üzletek, de a lakóházak előtt is - éjszakára ugyanis a bicikliket a házak előtt tartják. (Igaz, mindennapi használatra nem olyan csillogó-villogó MTB-ket használnak, mint nálunk!) Megszokott és - amint ezt több külföldi példa is bizonyítja - jól működő megoldás az egyirányú utcákban az ellenirányú kerékpársáv.

Reméljük, hogy a testvérvárosi kapcsolatok révén Grazban időnként előforduló városatyáink kedvet kapnak eme jó példák meghonosításához!



hetően még ennél is nagyobbra tehető.

## Autómentes Világnap

A „közzszolgálati média” tájékoztatásával ellentétben tucatnyi magyar város – közöttük Szeged, Pécs, Veszprém, Hatvan, Balmazújváros sőt még az Aggteleki Nemzeti Park is - csatlakozott az Európai Unió által támogatott „A városban, de a kocsim nélkül” jelmondatú akcióhoz. Pécsen szeptember 22-én ingyen lehetett utazni a városi buszokon - de ennek sajnos nem volt látható jele az autóforgalom nagyságában...

Délután viszont kerékpárosok töltötték meg a Széchenyi teret: itt tartották ugyanis a pécsi iskolák között meghirdetett „Suliba? Bringával!” akció eredményhirdetését. A PTKK által szervezett akció célja a kerékpározás, mint környezetkímélő és testedző közlekedési mód népszerűsítése, mely idén először kapcsolódott az európai autómentes városok mozgalmához.



## Suliba? Bringával!

2000. szeptember 18 – 22.

A 2000. évi akció serlegét az I. helyezett Bártfa utcai Általános Iskola nyerte el. Az iskola egy évig őrizheti a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub által alapított SULIBA? BRINGÁVAL! Vándorserleget is, ezen kívül az akcióban résztvevő diákok és tanárok jutalmazására vásárlási utalványokat vehettek át összesen 27 000 Ft értékben.

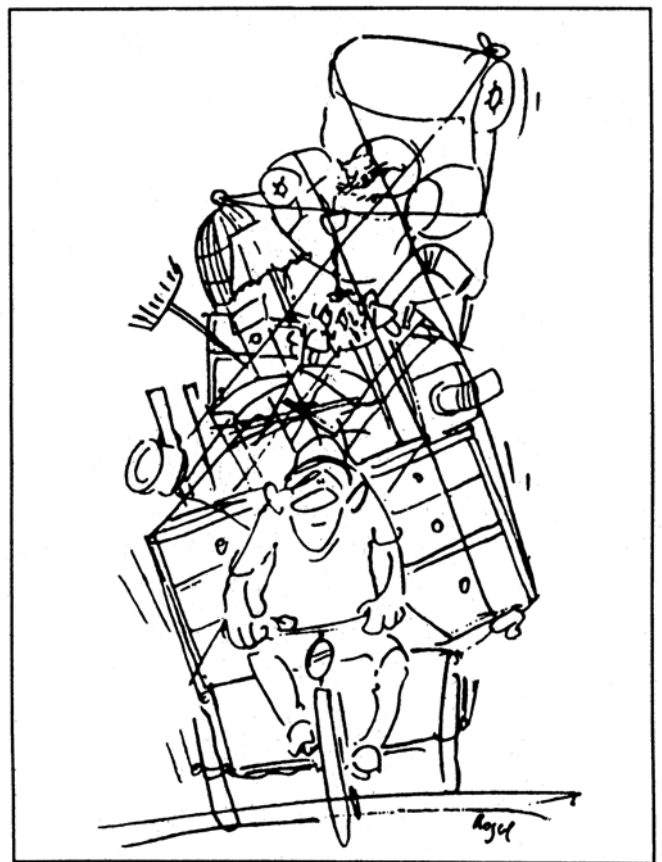
A legtöbb diák beszerzéséért járó serleget az Illyés Gyula Általános Iskola, míg a legtöbb bicikliző tanár serlegét a Szt. Mór Katolikus Iskolaközpont kapta. Az Illyés Gyula Ált. Iskola és az Árpádházi.Szt.Margit Ált.Iskola (II-III. helyezett ) oklevelet kapott.

Az értékelést a rendezőség az iskolák tanulólétszámaránya alapján végezte el, a sorrendet a „mozgósított résztvevők x nap / tanulók összlétszáma” képlet alapján számította, a tanárok pontjait tízszeres szorzóval véve figyelembe.

A rendezvényt a Magyar Kerékpáros Túrázók Szövetsége, a Környezetünkért Alapítvány, a Várköi Ferenc Diák és Szabadidősport Központ valamint a Fit-Boys Kerékpárüzlet támogatta. Nem kevésbé köszönet illeti a szervezésben részt vevő pedagógusokat, tornatanárokat!

## Nagy-Britannia: „Biztonságos utakon az iskolákig”

A brit szigeteken Safe Routes to School, „SRS” elnevezéssel programot indítottak, mely része az 1996-ban indított 15 éves (!) Nemzeti Kerékpározási Stratégiának. Tony Blair kormányfő az elmúlt hónapokban többször is személyes nyilatkozatokkal irányította a közvélemény figyelmét a gyermekbalesetek ügyére, a felnövekvő nemzedék mozgásszegény életmódjának súlyos következményeire. Sőt, személyesen vállalt védnökséget az SRS felett, amely mindenképpen garancia a program folytatásához – melyet még az előző kormány kezdett.



## Munkaeszköz neve: kerékpár

A világ legtöbb országában (főleg a fejlődő országokban) munkaeszközként használják a kerékpárt. A Távol-Keleten riksataxisok, árusok, áruszállítók, rendőrök, határőrök és még sok foglalkozási ág képviselői használják, de ebből a fejlett országok sem maradnak ki: az Európai Unió országaiban, Észak-Amerikában, Ausztráliában, és Japánban a rendőrség, határőrség, kerékpáros futárszolgálatok, újságterjesztők, kézbesítők használják. Mert sokkal hatékonyabb a városi közlekedésben, mint az autó.

## Környezetvédelem

# A világ gyarmatosítása

## - ami a hírek mögött van

Akik figyelik a híradásokat, azok bizonyára értesültek arról, hogy a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank prágai tanácskozását heves demonstrációk kísérték...

**A**sok tízezer főnyi, a világ minden részéről összesereglett tüntetők a globalizáció ellen tiltakoztak. Sajnálatos módon a tüntetések tettegességbe torkollottak: a cseh rohamrendőrség erőszakos tömegoszlatási kísérleteire válaszul egyes tiltakozók macskakövekkel dobálták meg a rendőröket. A rendőrség majd ezer főt vett őrizetbe, a külföldiek többségét kiutasították. Ezek a tények. Az emberek többsége értetlenül csóválja a fejét, és azt gondolja: Na, ezek az aggályoskodó zöldek megint jó nagy galibát csináltak!

**D**e mi is ez a két intézmény? A Nemzetközi Valutaalap (IMF) feladata eredetileg az, hogy a tagországokat pénzzel lássa el, ezáltal segítsen nekik a rövidtávú pénzhiány esetén. A Világbank mintegy 200 milliárd dolláros segélyalapjából kölcsönöket nyújt a tagoknak olyan tervek finanszírozásához, mint az út-, erőmű és iskolaépítés. A pénzekért cserébe azonban a tagországoknak bele kell egyezniük a gazdaságukat megváltoztató, ún. Szerkezet Átalakító Programokba (SAP). A programok célja valójában a hitelt felvevő ország gazdaságának megnyitása a multinacionális vállalatok előtt. Csavaros jogi eszközök segítségével húzzák ki a multikat a nemzeti törvények hatálya alól. Ez a liberalizáció címszóval jelzett folyamat akadályozza meg, hogy az államok korlátozzák a természeti erőforrásaik idegenek általi kizsákmányolását.

**M**agyarország is szenvedett már el SAP-ot, a privatizáció során eltűnt nemzeti vagyon pótlására voltunk kénytelenek hitelt felvenni, amelyek feltételeit a Bokros-csomag teljesítette. Erről az intézkedéssorozatról és máig tartó hatásairól talán a fiatalabb olvasók is tudnak. Eredményei között megemlíthetjük a lakosság életszínvonalának, életkilátásainak jelentős csökkenését, az oktatási rendszer anyagi megszorongatását, a népességszökkenés felgyorsulását, az egyre nehezebb lakáshoz jutást, az egészségügy tönkretételét, és így tovább.

Az IMF és Világbank valójában a gazdag országok érdekeit szolgálja. A két szervezetben

a 7 legfejlettebb ország birtokolja a szavazatok 45%-át, így a szegényebb országoknak kevés beleszólásuk van sorsuk irányításába. Ily módon a fejlett államok olyan feltételeket szabnak a hitelekért cserébe, amelyek az ő céljaikat szolgálják. Emiatt kényszerülnek a fejlődő államok saját szükségleteik helyett a világpiacra eladható termékeket termeszteni (pl.: banán, kávé, kakaó stb.), hogy egyre halmozódó adósságaikat törleszthessék. Ezeket a termékeket a fejlett országok mesterségesen alacsony áron veszik át, és hatalmas haszonnal adják át a fogyasztóknak. A kivitelre termelt növények elfoglalják a legjobb termőföldeket az alapvető élelmiszer-növények elől. A fejlődő országok tehát kénytelenek külföldről drága pénzen megvenni azokat. Ha nincs rá pénzük, az országok lakossága éhezni kényszerül.

**M**ivel a két szervezet nem elszámoltatható, vezetői gyakorlatilag büntetlenül hozhatnak olyan döntéseket, amellyel több milliárd embernek nem csak a jólétét, hanem a pusztalétét veszélyezteti.

A prágai eset számunkra levonható tanulsága az, hogy kritikusan kell kezelnünk a híreket, figyelve, hogy azok milyen forrásból származnak. Egyszóval nem kell bedőlni egyes szenzációhajhász tudósítók minősítéseinek, mint például a "baloldali fiatalok erőszakos akciója", holott az egésznek semmi köze a pártpolitikához, s az esemény sem a macskaködobálásról szólt. A résztvevők a társadalom valamennyi rétegéből jöttek és egy erőszakos kisebbség kivételével némán, békésen tiltakoztak a világgyarmatosítás ellen.

**M**ég egy fontos üzenete van a tüntetésnek: Nem szabad megengedni, hogy egyesek erőszakot bevetve járassanak le egy jó ügyet. Az erőszak ugyanis amellet, hogy a közvéleményt maga ellen fordítja, soha nem vezet végső megoldáshoz, csak fokozza a feszültséget. A következményei pedig beláthatatlanok...

Manó

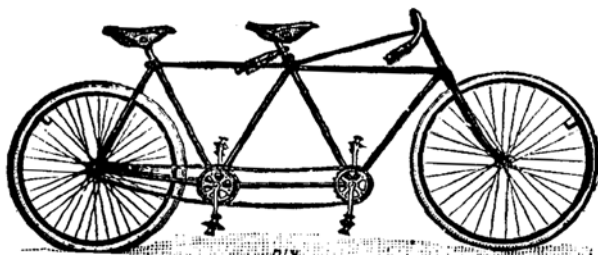
E témában lásd még: David Korten (1937- ) *Tőkés társaságok viláгурalma* c. könyvét! Kapu könyvkiadó, Budapest, 1996.

## TÉLI GYALOGTÚRAAJÁNLAT

- XI. 1. Mindszentek, tekintettel a Halottak napjára a KLUBSZERDA ELMARAD! Egyébként minden hónap első szerdáján 17-19 ó között találkoznak a kerékpárosok a Pöttyös Étteremben (Pécs, Szabadság út 5.).
4. **Erdei kerékpárút festés - munkatúra**  
Tettrekész bringások a 72-326-881-es számon jelentkezhetnek!
- 4-5. **"Mecsek éjszakai" és „Esti Mecsek” telj.**  
Túra, rendező: Fekete Bárány TE t:322-210
18. **"Skóciai Szt. Margit" – MTSZ nyílt túra,**  
Dombay-tó – Pécsvárad – Réka vár –  
Mecseknádasd, találkozó.: Pécs v. áll 6.55
- XII.2. **"Panoráma út" Orfű – Petőcz akna Babás szer-**  
kövek - Égervölgy 16 km Találk.: Pécs, táv. aut. áll. 4. kocsiallás 7.15 ó
6. **"KLUBSZERDA – Mi van a puttonyban?"**
16. **"Völgyek" – Magyaregregy – Pásztor forrás –**  
Mecseknádasd 17km, Találk.: Pécs, táv. aut. áll. 11. kocsiallás 8.45 ó
30. **"Az évezred utolsó túrája" – Hősök tere –**  
Tripammer fa – Kőlyuk – Lapis – Tubes – Misi-  
na, 14km, Találk: Pécs, Főpályaudvar 31/A jelű  
busz 8.35 ó

*A találkozóra megadott időpontok mindig a vonat- ill. busz indulás előtt 15 perccel értendő!*

*Információ a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub rendezvényeiről: t.:371-843 E-mail kemenyfi@freemail.hu túra közben is elérhető szám: 06-20-33-25-000*



**Új irodába költözött a Környezetünkért Alapítvány:** Az új cím: Pécs, Jókai u. 2. Telefon/fax: (72) 211-681

A postacím továbbra is: 7621 Pécs, Kossuth tér 2.

E-mail: korapecs@collect.hu

**<http://www.collect.hu/koralap>**

### Kerékváros

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub lapja  
a Környezetünkért Alapítvány kiadásában

Szerkesztő: Arató Csongor

Felelős kiadó: Gerentsér Gábor

A Szerkesztőség postacíme: 7624 Pécs, Ferencesek u. 20.

E-mail: kvszerk@drotposta.hu

Kiadói iroda tel: 213-222/443

Terjesztés: a pécsi kerékpárszaküzletekben

A Szerkesztőség címére eljuttatott, felbélyegzett válaszbörítékkal postázzuk! Az újság ingyenes. Megjelenik 1500 pld-ban.

**Lapunk az interneten is olvasható:**

**<http://ptkk.baranya.com>**

## HÍREK

**Bajor és magyar testvérvárosok polgármesterei - kerékpáron.** A gröbenzelli német-magyar egyesület tagjai kerékpárral látogattak Pilisvörösvárra. A biciklisták - köztük a polgármester - nyolcszáz kilométeres útnak vágta neki. Pilisvörösvár polgármestere és a város több polgára a vendégek elé kerekettek Tarjánig, hogy az utolsó kilométereket együtt tegyék meg. A csapat tagjai, a város határában, a kerékpározók tiszteletére ácsolt diadalkapu alatt haladtak át, az ide kitóduló nagy éljenzése közepette, majd frissen csapolt sör várt minden jelenlévőre.

*Bringainfó*

**Kerékpárutat avattak Harkányban.** A Milleneumi ünnepek során Harkány nem csak Szent István szoborral, országalmát formázó szökőkúttal, de új kerékpárúttal is gazdagodott. A Siklós- illetve Máriagyűd irányában korábban épített kerékpárutakhoz most nyugati irányban kapcsolódó új kerékpárutat Manninger Jenő, a közlekedési és vízügyi szaktárca politikai államtitkára avatta fel. A most átadott szakasz – és egyáltalán a harkányi biciklitutak – jelentősége nem csak a helyi forgalom és a fürdővendégek miatt nagy, de a tervezett Villány Siklói borút-kerékpárút és a Drávamenti kerékpárút miatt is.

## BALESET

**Tragikus kerékpáros baleset történt** a Melinda utca környékén. Egy 12 éves kisfiú a lőtéri dombokról leszágulva akart ugratni és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a helyszínen életét vesztette. A megrendítő eset kapcsán nehéz bármit is mondani. Szólhatnánk a nagyobb fiúk, a felnőttek felelőségéről, de inkább nem tesszük. Az üzletekben kapható BMX-ek MTB-k hiába néznek úgy ki, mint egy profi gép, nem biztos, hogy alkalmasak az ilyen veszélyes mutatványokra...

**Kerékpárost ütött el egy autó** a Harkányi úti felüljáró alatt. A buszpályaudvar felőli keskeny utcából kiforduló autó a Domus felé haladó kerékpáros hátsó kerekét találta el. A kerékpáros könnyebb fejsérülést szenvedett. A vezető (aki megállt és tisztességesen segítséget nyújtott) a saját elmondása szerint nem vette észre a híd alatt közeledő biciklist. Ez azért elgondolkodtató, mert – bár az eset nappal történt – felhívja a figyelmet a „látni és látszani” elv fontosságára! A tapasztalt bringások ugyanis nem csak a divat miatt hordanak papagájszínű ruhákat, de egy feltűnő sárga, vagy piros színű dzseki segíthet a hasonló esetek megelőzésében!

A bukás következményeit mindkét esetben csökkentette volna a kerékpáros fejvédő használata...

Lapunkat az  
>> OBSERVER <<  
médiafigyelő tallózza!

